

แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ
ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ปิยะ นงค์ชนะ
รองผู้บังคับการกรมพัฒนาที่ 2

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก ปิยะ นงค์ชนะนา
เรื่อง	แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 6,482 จำนวนหน้า: 22
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

กรมพัฒนาที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพลพัฒนาที่ 2 กองทัพภาคที่ 2 มีภารกิจในการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ในพื้นที่รับผิดชอบจากการปฏิบัติภารกิจในห้วงที่ผ่านมา มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลกระทบต่อการดำเนินการการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและปัญหาในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน และเพื่อกำหนดแนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศจะมีประสิทธิภาพมากในเรื่องงานพัฒนาสัมพันธ์มวลชน งานช่วยเหลือประชาชนและงานบรรเทาสาธารณภัยรวมถึงงานตามโครงการพระราชดำริ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Piya Nongchana

TITLE: Guidelines for the utilization of the 2nd Development Regiment, In the development of the country according to the 20-year national strategy plan.

DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 6482 **PAGES:** 22

CLASSIFICATION: Unclassified

The 2nd Development Regiment, under the command of the 2nd Development Division, the 2nd Army Area has a mission to develop the country in various forms. This research aims to study the current role and problems in the development of the country of the 2nd Development Regiment and to set the guidelines for the utilization of the 2nd Development Regiment to help develop the country according to the 20-year national strategy plan. From the research results, the guidelines for the utilization of the 2nd Development Regiment to help develop the country will be highly effective when focusing on the development of public relations, helping the people, natural disaster relieve, and helping the royal initiative projects. However, these tasks have to be executed under the set policy of the commanding officers.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า อย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันเอก ดร.ปานเทพ โรจนชีวาคม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา และพันเอก พิษชญาน พวงทอง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะทางวิชาการ อันเป็นประโยชน์ในการวิจัยและเป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล รวมถึงตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียดจนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ และต้องขอขอบคุณแหล่งข้อมูลและเอกสารทางวิชาการ ที่เป็นเครื่องมือ ในการค้นหาข้อมูลต่างๆ ทำให้การทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายของทางราชการเป็นอย่างดี ขอขอบคุณกำลังพลกรมพัฒนาที่ 2 และผู้อยู่เบื้องหลังทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ ในการทำวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จ สมตามความมุ่งหวัง ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพรัก และหวังว่างานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดผลดีต่อวิทยาลัยการทัพบก และกองทัพบกสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	1
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน	7
บทบาทของกรมพัฒนาที่ 2 ในการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ	8
ปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ	8
ปัจจัยสำคัญ 4 ประการ	10
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในอนาคต	11
ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	12
ความสอดคล้องกับกองทัพกตตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2559	14
แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ	16
บทที่ 3 บท อภิปรายผล	18
บทที่ 4 บทสรุป	20
ข้อเสนอแนะ	
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ระยะ 20 ปี มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชน มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน สามารถผนึกกำลังเพื่อยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาประเทศ กองทัพบกถือเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติหลักที่จะต้องดำเนินการ ตามที่กระทรวงกลาโหมได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์รองรับ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ มุ่งเน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติทุกรูปแบบ ปัจจุบันกองทัพบกจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “กองทัพบกภายในปี 2579 จะเป็นกองทัพบก ที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค”

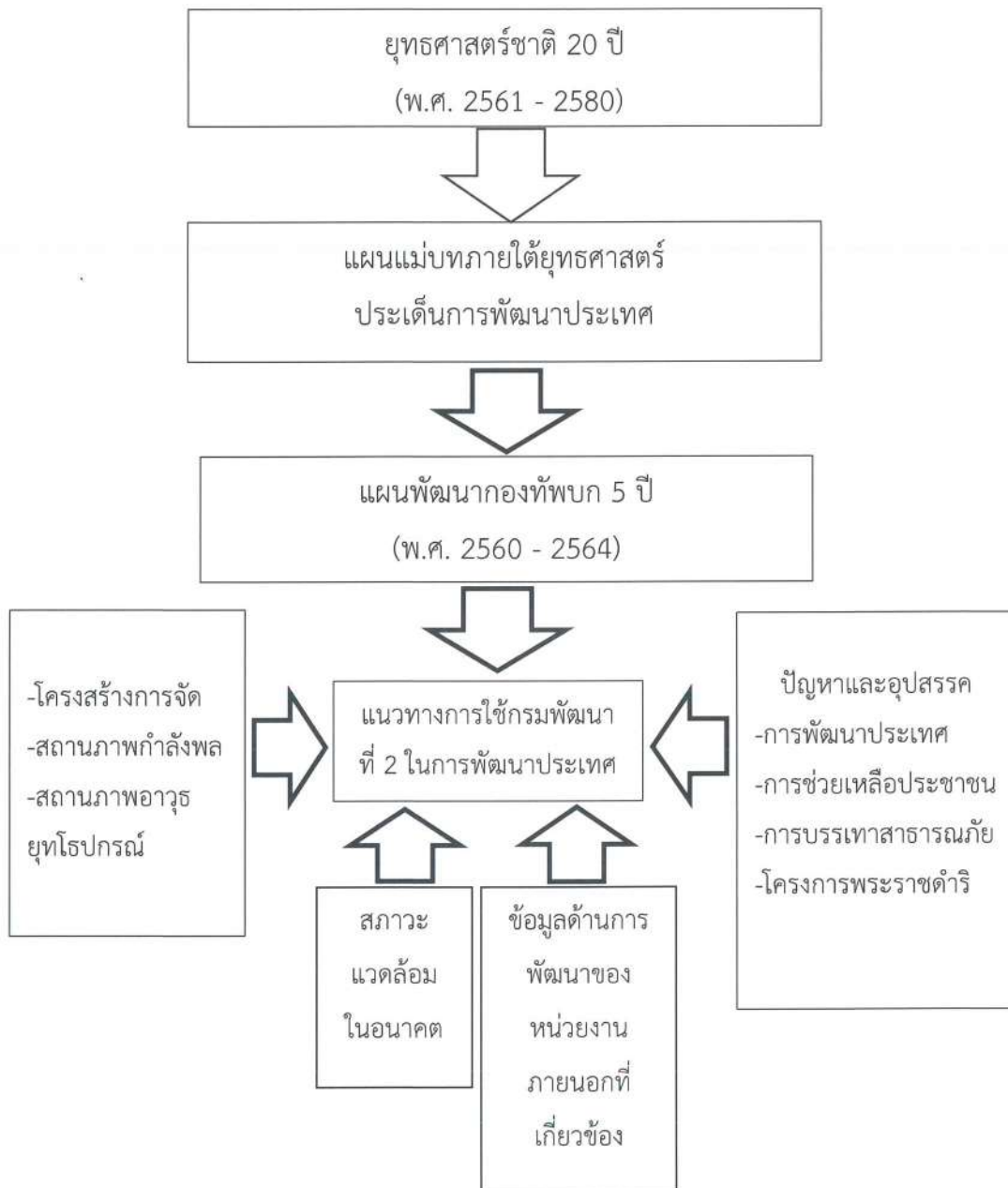
จากบทบาทและภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้รับผิดชอบโครงการพัฒนาประเทศหลายโครงการด้วยกัน ทั้งโครงการขนาดใหญ่และขนาดเล็กและมีแนวโน้มว่าในอนาคตจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ กองทัพบก จึงได้อนุมัติหลักการในการจัดตั้ง กองพลพัฒนา ท้ายบันทึกข้อความ กรมยุทธการทหารบก ลับ ต่อที่ กท 0403/036 ลง 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 เรื่อง ขออนุมัติจัดตั้ง “กองพลพัฒนา” ตามแนวความคิดในการจัดตั้งหน่วยพัฒนาของ กองทัพบก ขึ้นเพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติในด้านการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะ

กรมพัฒนาที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพลพัฒนาที่ 2 กองทัพภาคที่ 2 มีภารกิจในการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา การช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาสาธารณภัยรวมถึงงานตามโครงการพระราชดำริในพื้นที่รับผิดชอบ จากการปฏิบัติภารกิจในห้วงที่ผ่านมา มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลกระทบต่อการดำเนินการ อาทิเช่น ความพร้อมด้านสถานภาพกำลังพล ยุทโธปกรณ์ ความพร้อมด้านการเตรียมการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงด้านความรู้และประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวนำมาสู่คำถามการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ 1) บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบันเป็นอย่างไร 2) อะไรบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ และ 3) แนวทางในการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ
3. เพื่อกำหนดแนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ และใช้เอกสารวิจัยตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด
2. ขอบเขตในการวิจัย
 - 2.1 ข้อมูล เนื้อหา และเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องภายในกองทัพภาคที่ 2
 - 2.2 ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564
3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ศึกษา ค้นคว้า ตำราวิทยาลัยการทัพบก และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานการพัฒนา
 - 3.2 รวบรวมข้อมูล จากกำลังพลในหน่วยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ
 - 3.3 ข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่
 - 3.3.1 เว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา
 - 3.3.2 บทความตีพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์และบทความออนไลน์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสมัยใหม่
4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการพัฒนาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ
5. ขั้นตอนการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 5 กิจกรรมหลัก โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น 6 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1.1 แสดงแผนการดำเนินงานของการทำวิจัยระยะเวลา 6 เดือน

กิจกรรม	ธ.ค.63	ม.ค.64	ก.พ.64	มี.ค.64	เม.ย.64	พ.ค.64
1. เสนอโครงร่างการวิจัย	←→					
2. เก็บรวบรวมข้อมูล		←→				
3. วิเคราะห์ข้อมูล			←→			
4. การสรุปผลและอภิปราย				←→		
5. การจัดทำรายงานวิจัย					←→	

ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินงานของการทำวิจัย ในระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. การเสนอโครงร่างการวิจัย เป็นการรวบรวมปัญหาข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับหัวข้อวิจัย ซึ่งรวมถึงคำถามในการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการแก้ไขปัญหา วิธีการศึกษาวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยมีระยะเวลา 1 เดือน ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยให้รอบด้าน มีระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างน้อย 2 หนทางปฏิบัติ มีระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

4. การสรุปผลและการอภิปรายผล เป็นการเปรียบเทียบและสรุปหนทางปฏิบัติในการแก้ไข้ปัญหาที่ดีที่สุด พร้อมการอภิปรายผลในการวิจัย มีระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคมเดือนเมษายน พ.ศ. 2564

5. การจัดทำรายงานและรูปเล่มวิจัย มีระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบบทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ
3. ทำให้สามารถกำหนดแนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน

กรมพัฒนาที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพลพัฒนาที่ 2 กองทัพภาคที่ 2 มีที่ตั้งปกติถาวรภายในค่ายสุรธรรมพิทักษ์ จังหวัดนครราชสีมา มีภารกิจในการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ในการช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงงานตามโครงการพระราชดำรินในพื้นที่รับผิดชอบ มีการปฏิบัติงานตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาและมีงานรับมอบหมายที่สำคัญได้แก่การสนับสนุนการเทิดทูนปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รับมอบโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในปัจจุบัน จำนวน 2 โครงการ คือ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพบ้านโคกก่องและศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำพี้ และรับผิดชอบโครงการทหารพันธุ์ดีกองพลพัฒนาที่ 2

การจัดกำลังสนับสนุนงานรักษาความมั่นคงภายในได้แก่ จัดเตรียมความพร้อม 1 กองร้อยบรรเทาสาธารณภัย จัดเตรียมกองร้อยรักษาความสงบเรียบร้อยกองพันพัฒนาที่ 2 รับผิดชอบพื้นที่ อำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด และ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา จัดชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือน เสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ธรรมรงค์ ปลุกจิตสำนึก รู้คุณแผ่นดิน จำนวน 2 ชุดปฏิบัติการ ได้แก่ชุดปฏิบัติการพลเรือนกองพลพัฒนาที่ 2 ชุดที่ 24 และชุดปฏิบัติการพลเรือน กองพันพัฒนาที่ 2 ชุดที่ 244 สนับสนุนหน่วยงานพลเรือน ในการฝึกอบรมโครงการต่างๆ เช่น ค่ายเยาวชนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อบรมส่งเสริม พัฒาวิทย์ จริยธรรมนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปรวมทั้งรับผิดชอบทีมนักกีฬารักบี้ฟุตบอลกองทัพภาคที่ 2 ในการเข้าแข่งขันกีฬาภายในกองทัพกโดยเป็นตัวแทนของกองทัพภาคที่ 2 จากภารกิจที่มีดังกล่าว ทำให้หน่วย

ต้องวางแผนอำนวยการ บูรณาการทรัพยากรที่มี ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยเหนือต่อไป และจากการที่หน่วยมีที่ตั้งอยู่ย่านกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้สามารถปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้ทั้งในยามปกติและในยามสงคราม สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ ในทุกระดับ

บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

บทบาทที่ผ่านมาเกี่ยวข้องกับงานพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนเช่นหน่วยงานระดับจังหวัด อาทิสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พัฒนาชุมชน เกษตร ปศุสัตว์ สาธารณสุขจังหวัด ชลประทาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานจากส่วนกลาง เช่นกรมคุมประพฤติ สำนักงานประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน่วยทหารพัฒนาต่างๆในพื้นที่

ปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ

จากการปฏิบัติการกิจในห้วงที่ผ่านมา มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน อาทิเช่นความพร้อมด้านสถานภาพกำลังพล ยุทโธปกรณ์ ความพร้อมด้านการเตรียมการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงด้านความรู้และประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ปัญหาจากโครงสร้างการจัดองค์กร ที่ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา กองทัพบก 5 ปี โดยกองพลพัฒนาตามแนวคิดของกองทัพบกจะเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพบก โครงสร้างการจัดหน่วยประกอบด้วย กองบังคับการ และ กองร้อยกองบังคับการ, กองพันสนับสนุน ประกอบด้วย กองบังคับการ และ กองร้อยกองบังคับการ กองร้อยเครื่องมือ กองร้อยซ่อมบำรุง กองร้อยเสนารักษ์ กองร้อยบรรเทาสาธารณภัย กรมทหารช่าง และกรมพัฒนา ประกอบด้วย กองบังคับการ และ กองร้อยกองบังคับการ กองพันพัฒนา จำนวน 3 กองพัน ในส่วนของกรมพัฒนาที่ 2 ประกอบด้วย กองบังคับการ และ กองร้อยกองบังคับการ และ กองพันพัฒนา จำนวน 1 กองพัน ซึ่งตามหลักการแล้วโครงสร้างของกองพลพัฒนา จะประกอบด้วยหน่วยต่างๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่เมื่อพิจารณาการจัดโครงสร้างกองพลพัฒนา ที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน จะพบว่าการจัดตั้งหน่วย

ต่างๆในแต่ละกองพลพัฒนาไม่ได้เป็นไปตามแนวคิดของกองทัพบก ดังนั้นการจัดหน่วยขึ้นตรงของกรมพัฒนาจึงคงมีกองพันพัฒนาเพียง 1 กองพัน หากสถานการณ์ความจำเป็นในการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนมีมาก กองทัพบกจะใช้หน่วยกำลังอื่นๆ ที่ไม่มีภารกิจในการพัฒนาประเทศโดยตรงสนับสนุนในการพัฒนาต่อไป

2.ปัญหาโครงสร้างการจัดกำลังพล ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนากองทัพบก 5 ปี เสนอการเปิดรับกำลังพลในแต่ละปีมากขึ้น รวมถึงการขยายอดกำลังพลให้มีความพร้อม โดยโครงสร้างการจัดกำลังพลของ บก.และร้อย บก.กรมพัฒนา 2 อัตรา อนุมัติประกอบด้วย นายทหาร 30 นาย นายสิบ 81นาย พลทหาร 55 นาย รวม 166 นาย บรรจุจริงนายทหาร 19 นาย นายสิบ 48 นาย พลทหาร 51นาย รวม 118 นาย ในส่วนกองพันพัฒนา 2 อัตราอนุมัติประกอบด้วย นายทหาร 77 นาย นายสิบ 517 นาย พลทหาร 196 นาย รวม 790 นาย บรรจุจริงนายทหาร 71 นาย นายสิบ 241 นาย พลทหาร 135 นาย รวม 447 นาย การขาดอัตราโดยเฉพาะประเภทนายทหารประทวน ส่งผลให้กำลังพลปฏิบัติงานหลากหลายหน้าที่ เกิดความตรากตรำในการทำงาน การหมุนเวียนการผ่อนคลายกำลังพล อันจะนำมาซึ่งความอ่อนล้าและขาดประสิทธิภาพในที่สุด

3.ปัญหาจากความรู้ความสามารถของกำลังพลตามตำแหน่งหน้าที่ในอัตราและภารกิจพิเศษที่ได้รับมอบ ต้องสนับสนุนให้มีการพัฒนาขีดความสามารถ ความรู้ของกำลังพลในทุกระดับ การฝึกเพิ่มพูนทักษะความสามารถในวิชาชีพตามตำแหน่งและตามภารกิจพิเศษต่างๆ กล่าวโดยสรุป กำลังพลต้องมีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งหน้าที่เป็นอย่างดี จึงจะบรรลุภารกิจได้ นอกจากนั้นจะต้องมีความอดทน ต่ออุปสรรคในการทำงาน จากสภาพความกดดันจากสถานการณ์เฉพาะหน้าต่างๆ การที่จะเป็นในลักษณะดังกล่าวได้ต้องอาศัยความชำนาญ สะสมประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันในระดับหนึ่ง

4.ปัญหาจากภารกิจขีดความสามารถของหน่วย ตามอัตราการจัดยุคโทปกรณ์ กรมพัฒนาที่ 2 โดยมีกองพันพัฒนาที่ 2 เป็นเครื่องมือหลัก มีขีดความสามารถในการ 1) ให้คำแนะนำ ฝึกอบรม จัดระบบการพัฒนาอาชีพแก่ทหารและประชาชนในพื้นที่เพื่อให้สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นดีขึ้น 2) ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาทางด้านสังคมจิตวิทยา 3) ให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 4) ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และการฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม 5) ให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนในขอบเขตที่จำกัด

รวมทั้งให้คำแนะนำและฝึกอบรมด้านเวชกรรมป้องกัน 6) สนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วน
หลัง และดำเนินการตามระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ 7) ควบคุม บังคับบัญชา กองพันพัฒนา
ได้ 3 ถึง 5 กองพัน 8) ทำการรบอย่างทหารราบได้อย่างจำกัด 9) เคลื่อนย้ายด้วย
ยานพาหนะในอัตราได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เมื่อวิเคราะห์จากขีดความสามารถดังกล่าว ใน
ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ 2 สามารถรองรับการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและ
หน่วยเหนือได้ อย่างจำกัด อันมีสาเหตุมาจากมีพื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่เฟื่องเลี้ยงในการพัฒนา
และเป้าหมายจำนวนมาก (พื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคที่ 2) แต่ผู้ปฏิบัติมีจำนวนน้อย
การได้รับการสนับสนุนยุทธโศภรณ์ในภารกิจต่างๆจำกัด จำเป็นต้องอาศัยการประสานงาน
บูรณาการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอย่างแน่นแฟ้น หากได้รับมอบภารกิจ
5. ปัญหาจากปัจจัยภายนอกเนื่องจากความไม่เข้าใจในกระบวนการทำงานในการ
ประสานงานกับส่วนราชการ องค์กร ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย เพื่อให้
บรรลุภารกิจ ต้องมีการพัฒนาสัมพันธ์ประสานงานตั้งแต่สภาวะปกติกันอย่างต่อเนื่อง
รวมถึงต้องมีการซักซ้อมแผนร่วมกันเป็นประจำ โอกาสที่กรมพัฒนาที่ 2 จะได้ทำงาน
ร่วมกับส่วนราชการและภาคเอกชนมีสูงมาก หากภารกิจที่อยู่ในแผนงานประจำปี จะไม่
ส่งผลกระทบต่อมากนัก หากภารกิจเร่งด่วนตามสถานการณ์ เช่น การแก้ปัญหาภัยพิบัติต่างๆ
ในพื้นที่ๆ ไม่คุ้นเคย จำเป็นต้องมีการเตรียมการจัดทำข้อมูลด้านกิจการพลเรือนล่วงหน้า
และต้องมีการพัฒนาข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

การปฏิบัติงานของกรมพัฒนาที่ 2 ในห้วงที่ผ่านมา

กรมพัฒนาที่ 2 ได้คำนึงถึงปัจจัยสำคัญ 4 ประการ คือ 1.ต้องทำงานใกล้ชิดและเข้าถึง
ประชาชน ศึกษาให้เข้าใจว่าเขามีปัญหาอะไรมีความต้องการอะไร 2. การพัฒนาเป็นการ
สร้างพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน ฉะนั้น ในการทำงานจึง
ยึดหลักการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อสอนให้ประชาชนได้มีความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยวิธีการให้
รู้จักคิดริเริ่ม คิดแก้ไขปัญหา ปรีกษาหารือกัน และฝึกคิดวิธีการตามแบบประชาธิปไตยไป
ด้วย 3. ต้องยึดหลักการประสานงานเพื่อดึงเอาการบริการของรัฐที่มีอยู่ลงไปถึงมือ
ประชาชนขณะเดียวกันก็เป็นผู้นำเอาความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนมา
เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าไปมีบทบาทในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของ

ประชาชนในพื้นที่พัฒนานั้นๆ ด้วย และ 4. ต้องทำงานด้วยความประหยัด คุ่มค่า บริหารทรัพยากรที่มีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากปัจจัย 4 ประการข้างต้น กรมพัฒนาที่ 2 จึงมีบทบาทสำคัญ 2 ประการด้วยกัน คือ บทบาทเป็นผู้ประสานงานระหว่างประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานที่จะไปสนับสนุนงานพัฒนา บทบาทเป็นผู้ร่วมปฏิบัติการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้คิดผู้วางแผนการทำงานร่วมกับชาวบ้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่างานด้านการพัฒนานั้นจำเป็นต้องคัดสรรบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาโดยเฉพาะ

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในอนาคตในการพัฒนาประเทศโดยใช้เครื่องมือ PESTEL ได้ดังนี้

ด้านการเมือง การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทย ที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต

ด้านเศรษฐกิจ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจอาจก่อให้เกิดการย้ายหัวอำนาจทางเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ

ด้านสังคม การปลูกฝังให้กำลังพลครอบครัวเกิดสำนึกในการเทิดทูนปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปัญหายาเสพติดการค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง, การเป็นสังคมสูงวัยระดับสูง ในปี 2574 สถาบันครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้น

ด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์ และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน อาชญากรรมไซเบอร์ ด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น, การเกิดขึ้นของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุข ในประเทศ มีความสำคัญมาก

ด้านกฎหมาย องค์กรที่ไม่ใช่รัฐจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎระเบียบทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ

จากปัจจัยในมิติต่างๆ จะเห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้นการใช้หน่วยทหารในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ หน่วยกรมพัฒนาที่ 2 จึงจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ และสามารถปรับตัวให้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน่วยงาน สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ และกติกาใหม่ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน

การพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 วรรคแรกบัญญัติว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว” จึงทำให้ประเทศไทยได้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นไปตามประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก ราชกิจจานุเบกษา 13 ตุลาคม 2561 หน้า 19 ซึ่งต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ขึ้นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 136 ตอนที่ 51 ก ราชกิจจานุเบกษา 18 เมษายน 2562 โดยได้กำหนดแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง 5 แผนย่อย คือ

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม
4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง

การพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบันสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง

จากภาพกรอบแนวคิดใหม่ด้านความ มั่นคงที่เรียกว่า “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ซึ่งมีเป้าหมายการดำเนินงานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ที่ต้องการบรรลุในแต่ละหัวเรื่องจะประกอบด้วย ในช่วงปี พ.ศ. 2561 - 2565 ดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อมพร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับลงอย่างมีนัยยะสำคัญ สำหรับในช่วงปีพ.ศ. 2566 – 2570 จะดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานนำไปสู่เป้าหมายในช่วงปี พ.ศ. 2571 – 2575 ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศชาติพัฒนา ปวงประชาร่วมผลัดกัน” จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมาย สดุดทัย ในห้วงปี พ.ศ. 2576 – 2580 ที่ว่า “ประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข” ในที่สุด

สำหรับเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง มี 5 เป้าหมาย ประกอบด้วย

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคงภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ และ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจที่ได้รับมอบในปัจจุบันของกรมพัฒนาที่ 2 เพื่อต้องการบรรลุเป้าหมายขั้นต้นในห้วงปี พ.ศ. 2561 - 2565 ต้องดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อม พร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับลง โดยใช้การหลัก”เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”หลักความเป็นผู้นำ ของผู้บังคับหน่วย (ทฤษฎีสรางแรงจูงใจในการทำงาน)การบริหารจัดการภายในองค์กรที่ดี การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง

บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่2สอดคล้องกับภาระหน้าที่ของกองทัพตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2559

หมวดที่ 5 (หน้าที่ของรัฐ) กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทย มีสิทธิอธิปไตยเกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์ แห่งการนี้รัฐพึงจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย” เพื่อให้การปฏิบัติราชการของกองทัพบก มีประสิทธิผลและนำไปสู่วิสัยทัศน์กองทัพบก ปี 2579 ตามที่กำหนดไว้จึงได้มีการกำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมของกองทัพเพื่อการป้องกันประเทศ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจการรักษาความมั่นคง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการทหารกับต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 จะเน้นยุทธศาสตร์ที่ 4 และ 6 ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน กำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติ 2 แนวทาง ดังนี้

1.การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ กำหนดกลยุทธ์ได้แก่การช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคนชุมชนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สนับสนุนการคุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและเป็นระบบปรับปรุงโครงสร้างการจัดหน่วยพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

มากยิ่งขึ้นและพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่หมู่บ้านตามแนวชายแดนและหมู่บ้านเข้มแข็ง
คูขนานตามแนวชายแดน เป็นต้น

2. การช่วยเหลือประชาชน กำหนดกลยุทธ์ได้แก่บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้ง
ในประเทศและต่างประเทศ ปรับปรุงแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก ให้มีความ
ทันสมัย พัฒนาการจัดโครงสร้าง หน่วยกลไกการบริหารจัดการสาธารณภัยกระบวนการ
วางแผนและสนับสนุนให้ได้มาตรฐานตามหลักสากลการช่วยเหลือและบรรเทาภัยพิบัติที่
เกิดขึ้น พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยี สารสนเทศด้านทรัพยากรในการป้องกัน
และบรรเทาภัยพิบัติของประเทศ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน ทั้งในประเทศ
และต่างประเทศและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรในการป้องกันประเทศ
แนวความคิดในการปฏิบัติ 3 แนวทางดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการปฏิบัติการกิจของทบ. กำหนดกลยุทธ์ ได้แก่ส่งเสริม
ให้ประชาชนมีส่วนร่วมการฝึกศึกษาอบรมและสร้างจิตสำนึก การปฏิบัติหน้าที่ ตามความ
รับผิดชอบและตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนทหาร โรงเรียนหน่วยเหล่าสายวิทยาการ
และสถาบันการศึกษาของทบ. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและ ระบบฐานข้อมูล
มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการแบ่งมอบภารกิจของกองทัพบก เพื่อ
มิให้หน่วยมีภารกิจมากเกินไป

2. การพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพล กำหนดกลยุทธ์ได้แก่พัฒนาระบบการบริหาร
จัดการกำลังพล พัฒนาระบบกำลังพลสำรอง อาสาสมัคร พัฒนาระบบทหารกอง ประจำการ
อาสาสมัคร พัฒนาระบบสวัสดิการของกองทัพบก ให้มีความทันสมัยครบถ้วน ตามหลัก
สากล พัฒนาระบบสารสนเทศด้านกำลังพลให้มีความทันสมัยรวดเร็ว

3. การพัฒนาการบริหารจัดการด้านยุทโธปกรณ์และงบประมาณ กำหนดกลยุทธ์ ได้แก่
ส่งเสริมการจัดหายุทโธปกรณ์ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งเสริมระบบการตรวจสอบ
ภายในให้มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้การดำเนินการของกรมพัฒนาที่ 2 จะต้องปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบายของหน่วยเหนือ
อย่างเคร่งครัดได้แก่การทำงานภายใต้กรอบแนวทางปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของ

กองทัพบก กรอบนโยบายของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นได้แก่ผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ 2 และแม่ทัพภาคที่ 2 ตามลำดับ

แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า

1. บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบจาก กองทัพภาคที่ 2 และกองพลพัฒนาที่ 2 นั้นหน่วยสามารถปฏิบัติได้ดีโดยจะมีจุดแข็งในเรื่องการปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนทุกภาคส่วนโดยเฉพาะงานมวลชน งานช่วยเหลือประชาชน และงานบรรเทาสาธารณภัย

2. การใช้หน่วยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง สามารถวิเคราะห์แยกตามประเด็นย่อย ดังนี้

2.1 ประเด็นการรักษาความสงบภายในประเทศดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็น ปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2.2 ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงดำเนินการแก้ไข ปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ติดตาม เผื่อระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ และสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่รับผิดชอบรวมถึงการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3 ประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ดำเนินการพัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน และการบริหารจัดการภัยคุกคามแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ประเด็นการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์กรรวม ดำเนินการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์กรรวมอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม ในทุกประเด็นจะเป็นการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการในระดับกรมและกองพันเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงกำลังพลทุกนาย ที่ต้องกระทำในทุกโอกาส สำหรับกำลังพลที่บรรจุในกองร้อยพัฒนา โดยเฉพาะในหมวดพัฒนาที่ 1 จำเป็นต้องตระหนักและพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง และหน่วยเป็นอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองภารกิจของหน่วยเหนือ ให้ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ สำหรับกำลังพลที่บรรจุในกองร้อยพัฒนาในหมวดพัฒนาที่ 2 และ 3 จะเป็นการปฏิบัติของกำลังพลที่มีความชำนาญการในสาขาอาชีพเป็นพิเศษ ในการตอบสนองภารกิจของหน่วยเหนือ ให้บรรลุเป้าหมาย

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากผลการวิจัย จะพบว่าการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศนั้นอยู่ภายใต้กรอบของการปฏิบัติงานของกองทัพบกและสอดคล้องกับแผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่าภารกิจในการพัฒนาประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ทางราชการในการส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และวัฒนธรรม เพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ภายในขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงภารกิจในการช่วยเหลือประชาชนและการบรรเทาสาธารณภัยนั้น กรมพัฒนาที่ 2 มีศักยภาพและความพร้อมในการตอบสนองภารกิจเป็นอย่างดีทั้งนี้ต้องได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์รวมทั้งการฝึกอบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในภารกิจอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 มีเรื่องที่สำคัญได้แก่เรื่องโครงสร้างการจัดองค์กรที่ไม่สมบูรณ์ การขาดอัตรากำลังพล กำลังพลขาดทักษะและขีดความสามารถในการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ การขาดความเข้าใจในกระบวนการทำงานในการประสานงานกับส่วนราชการ องค์กร ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย เพื่อให้บรรลุภารกิจ ต้องมีการพัฒนาสัมพันธ์ประสานงานตั้งแต่สถานะปกติกันอย่างต่อเนื่องรวมถึงต้องมีการซักซ้อมแผนร่วมกันเป็นประจำโดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างการจัดองค์กร ที่ไม่ครบตามแนวความคิดของกองทัพบก เดิมต้องการให้กรมพัฒนามี 3 กองพันปัจจุบันมีเพียง 1 กองพัน ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารงานวิจัยส่วนบุคคลของ พันเอก ศักดิ์สิทธิ์ นิลจันทร์ เรื่องการตอบสนองต่อภารกิจการพัฒนาประเทศของกองพลพัฒนาที่ 3 ในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3 ได้กล่าวไว้ถึงความจำเป็นในการพัฒนา

ประเทศของกรมพัฒนาว่า” ถึงแม้ภารกิจของกรมทหารช่างกับกรมพัฒนาจะมีส่วนคล้ายคลึงกัน แต่ด้วยภารกิจในการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชนเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการพิจารณาจัดตั้ง กรมพัฒนาที่ 3 ขึ้นมารองรับงานด้านการพัฒนาประเทศอันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพงานการพัฒนาในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3 ในภาพรวมและสามารถถอนหน่วยกำลังรบออกจากการพัฒนาประเทศได้”

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อกำหนดแนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง หน่วยสามารถดำเนินการได้อย่างจำกัดในแต่ละเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติดังนี้

- 1.เป้าหมายให้ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ในการกำหนดนโยบายและนำไปสู่การปฏิบัติ หน่วยเข้าถึงได้ในส่วนการส่งเสริมความรู้ ด้านแนวทางทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.เป้าหมายให้บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับหน่วยดำเนินการได้ในการให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดีในระบบประชาธิปไตยรวมถึงส่งเสริมให้คนในชาติมีความรักความสามัคคี ตามกลุ่มเป้าหมาย
- 3.เป้าหมายให้กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงหน่วยดำเนินการได้ในกรอบนโยบายของหน่วยเหนือ
- 4.เป้าหมายให้ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ หน่วยไม่มีบทบาทโดยตรงในเรื่องดังกล่าว
- 5.เป้าหมายให้การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยดำเนินการได้ในกรอบนโยบายของหน่วยเหนือ

บทที่ 4

บทสรุป

กรมพัฒนาที่ 2 ดำเนินการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สอดคล้องกับแผนแม่บทประเด็น ความมั่นคง เพื่อกำหนดแนวทางในการใช้หน่วย จึงนำมาสู่การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

บทบาทการดำเนินการของกรมพัฒนาที่ 2 ในด้านภารกิจและขีดความสามารถที่มีในปัจจุบันสามารถบรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นด้านความมั่นคง สรุปในประเด็นย่อยสำคัญ ได้แก่

1. สามารถปฏิบัติภารกิจในการรักษาความสงบภายในประเทศดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ
2. สามารถปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ดำเนินการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ และสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. สามารถปฏิบัติภารกิจการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ดำเนินการพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน และการบริหารจัดการภัยคุกคามแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สามารถปฏิบัติภารกิจในการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ดำเนินการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

ปัญหาและอุปสรรคของกรมพัฒนาที่ 2 ในการพัฒนาประเทศ จากการปฏิบัติการกิจ ในห้วงที่ผ่านมา มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลกระทบต่อการดำเนินการ อาทิเช่น ความพร้อม ด้านสถานภาพกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ ความพร้อมด้านการเตรียมการประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงด้านความรู้และประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ ของแต่ละบุคคล

แนวทางการใช้กรมพัฒนาที่ 2 สามารถกำหนดใน 2 ประเด็นได้แก่

1. บทบาทในการพัฒนาประเทศของกรมพัฒนาที่ 2 ในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบจาก กองทัพอากาศที่ 2 และกองพลพัฒนาที่ 2 นั้นหน่วยสามารถปฏิบัติได้ดีโดยจะมีจุดแข็งใน เรื่องการปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนทุกภาคส่วนโดยเฉพาะงานพัฒนาสัมพันธ์มวลชน งานช่วยเหลือประชาชนและงานบรรเทาสาธารณภัย

2. ในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการ พัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง หน่วยสามารถดำเนินการได้ อย่างจำกัด คือการส่งเสริมความรู้ด้านแนวทางทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชน อยู่ดี กินดี และมีความสุข ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ในการกำหนดนโยบายและ นำไปสู่การปฏิบัติ การให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดีในระบบ ประชาธิปไตย ส่งเสริมให้คนในชาติมีความรักความสามัคคี ต่อกลุ่มเป้าหมายต่างๆเพื่อให้ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ การดำเนินการในกรอบนโยบายของหน่วยเหนือเพื่อให้ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงและสนับสนุนการบริหารจัดการความมั่นคงให้มี ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อเป็นการใช้งบประมาณให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด กรมพัฒนาที่ 2 สามารถแสวง ประโยชน์จากการฝึกตามวงรอบประจำปีของหน่วยเองในการเข้าหาประชาชน ดำเนินการ ตามขีดความสามารถของหน่วย เพื่อดำเนินการให้บรรลุตามภารกิจของหน่วยเหนือ
2. กรมพัฒนาที่ 2 จัดทำระเบียบปฏิบัติประจำว่าด้วยการป้องกันและการบรรเทาสาธารณ ภัยในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบกองทัพอากาศที่ 2

และคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจังหวัด เพื่อลดปัญหาความแตกต่างในการ
ประสานงานระหว่างองค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ปัจจุบันหน่วยทหารทุกหน่วย จะมีบทบาทในสภาวะปกติในการช่วยเหลือประชาชนใน
ลักษณะต่างๆ ดังนั้นทุกหน่วยควรมีการฝึก หรือพัฒนาอัตราการจัดเฉพาะกิจ ให้สามารถ
ตอบสนองและเสริมประสิทธิภาพในการกิจการช่วยเหลือประชาชนได้ในภาพรวมของ ทบ.
เพื่อชดเชยความขาดแคลนหน่วยพัฒนาโดยตรง

เอกสารอ้างอิง

- กองทัพบก.(3มีย.40).คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 617/40 เรื่อง การจัดตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัย
กองทัพบก
- กองนโยบายและแผน สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหารบก. (2559).เอกสารร่าง
ยุทธศาสตร์ ทบ. พ.ศ. 2560-2579
- กองทัพบก.(2559).แผนปฏิบัติราชการ ทบ. ปี 60 - 64
- กองทัพภาคที่2 .(18กรกฎาคม40)คำสั่ง ที่ 160/2540 เรื่อง การจัดตั้งศูนย์บรรเทา
สาธารณภัย กองทัพภาคที่ 2
- กองพลพัฒนาที่2. (2522).ระเบียบปฏิบัติประจำว่าด้วยการป้องกันและการบรรเทาสา
ธารณภัย พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2522 และแผนป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2545
- กรมพัฒนาที่2.(2563). แผนป้องกันประเทศ กรมพัฒนา 2 - 63
- ประกาศยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580. (13 ตุลาคม2561). ราชกิจจานุเบกษา.
35(82 ก)น.19
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง
พ.ศ. 2561 – 2580. (11 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136(46ก)น.16-24
- ประกาศนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2562 – 2565. (22
พฤศจิกายน2562). ราชกิจจานุเบกษา. 136(124ก)น.17-20
- ประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580.(18 เมษายน 2562)). ราช
กิจจานุเบกษา. 136(51ก)น.13-16
- พันเอก ศักดิ์สิทธิ์ นิลจันทร์.(2560) .การตอบสนองต่อภารกิจการพัฒนาประเทศของกองพล
พัฒนาที่ 3 ในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3. เอกสารงานวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยการทัพบก.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก ปิยะ นงศ์ชนะนา
วัน เดือน ปี เกิด	23 ตุลาคม 2516
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
พ.ศ. 2534	โรงเรียนเตรียมทหาร (รุ่นที่ 34)
พ.ศ. 2540	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รุ่นที่ 45)
พ.ศ. 2551	หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 86
พ.ศ. 2552	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2543 – 2546	ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบาที่ 1 กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 23 กองพลทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2554 - 2556	รองผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 26
พ.ศ. 2556 - 2558	ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23
พ.ศ. 2559 - 2561	เสนาธิการ กรมทหารราบที่ 23
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2562 – 2564	รองผู้บังคับการกรมพัฒนาที่ 2

ภาคผนวก

สรุปบทเรียนการช่วยเหลือประชาชนของกรมพัฒนาที่ 2 (บรรเทาสาธารณภัย)

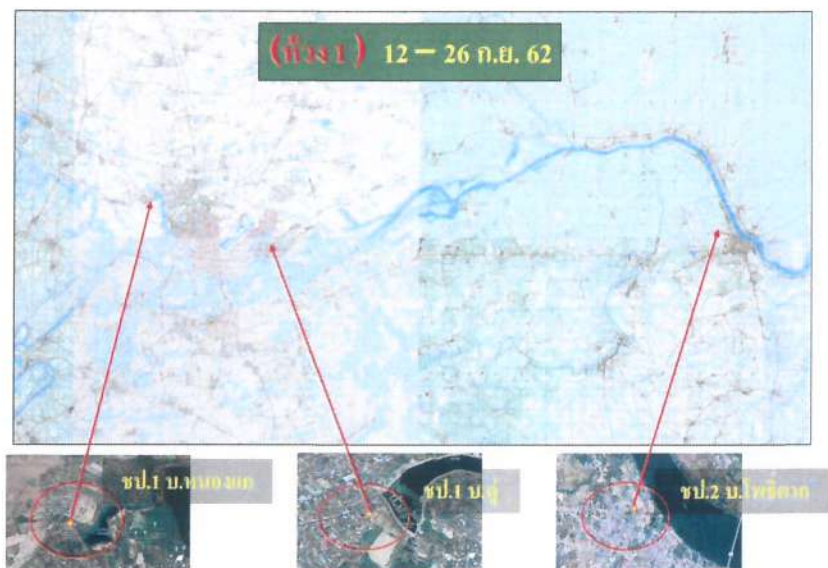
ภารกิจ กองทัพอากาศที่ 2 มอบหมายให้กองพลพัฒนาที่ 2 (โดยกรมพัฒนาที่ 2) ออกปฏิบัติงานป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ในจังหวัดอุบลราชธานีและให้การสนับสนุนเพิ่มเติมแก่ นขต.ศบภ.ทภ.2 เมื่อได้รับการร้องขอ หรือคำสั่งจาก มทภ.2/ผอ.ศบภ.ทภ.2

ช่วงเวลา 12 – 26 ก.ย. 62 และ 27 ก.ย. – 11 ต.ค. 62

พื้นที่รับผิดชอบ - บ.คู่ ต.โนนเมือง อ.เมือง จว.อุ.บ.

- บ.หนองแก ต.แจระแม อ.เมือง จว.อุ.บ.

- บ.ดงคำอ้อ ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จว.อุ.บ.

การดำเนินการ

1. ก่อนเข้าพื้นที่ที่มีการปฏิบัติงานที่สำคัญได้แก่ รับภารกิจจัดตั้ง กอร., ตรวจสอบความพร้อม, เคลื่อนย้ายเข้าพื้นที่
2. ในพื้นที่ปฏิบัติการมีการปฏิบัติงานที่สำคัญได้แก่ การลาดตระเวนตรวจสอบความเสียหาย, ขนย้ายประชาชน/สิ่งของ, รับบริจาค/แจกจ่ายสิ่งของ, ฉีดวัคซีน สุนัขแมว, ซ่อมบ้านและอุปกรณ์ไฟฟ้า, รพ.สถานที่ (กลางคืน), ดูแลประสานงาน ณ จุดพักพิง, เก็บขยะ ทำความสะอาด และการบริการตัดผม

จุดแข็ง

- มีความพร้อมด้านกำลังพลและยุทธภัณฑ์
- มีศักยภาพในการสำรวจเส้นทางน้ำท่วมได้
- ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี
- การสนับสนุนจากหน่วยเหนือรวดเร็วและทันเหตุการณ์
- ได้รับความสนใจจากสื่อทำให้สามารถประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความ เข้าใจและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีแก่กองทัพบก

จุดอ่อน

- การแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบในห่วงแรกไม่ชัดเจน หน่วยต้องเข้าดำเนินการตรวจสอบพื้นที่เอง เพื่อค้นหาเป้าหมายน้ำท่วมที่เหมาะสมแก่การใช้เรือ
- ข้อจำกัดด้านยุทธศาสตร์
(1) เรือยางไม่เหมาะสมกับการใช้ในพื้นที่หมู่บ้าน ที่มี รั้วลวดหนาม วัสดุแหลมคมและเครื่องยนต์ต้องกินน้ำลึกประมาณ 1-1.5 เมตร ควรเป็นเรือท้องแบนที่เป็นพลาสติกหรือโลหะ
(2) เรือพลังลม มีสภาพเก่าตามอายุการใช้งาน (จัดหาตั้งแต่ปี 54) กำลังเครื่องยนต์น้อยไม่สามารถใช้งานในพื้นที่กระแสน้ำเชี่ยว และพื้นที่น้ำท่วมสูงที่มีสายไฟพาดผ่าน

ข้อเสนอแนะ

- กอ.สน. ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลภัยพิบัติ และวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการให้หน่วยปฏิบัติที่เข้ามาช่วยเหลือ
- กอ. ในพื้นที่ควรให้จว.เป็นเจ้าภาพในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พื้นที่ตลอดจนการบริหารจัดการพื้นที่เป็นส่วนรวม โดยจัด ผบ.ชา/ผสธ.จาก ทภ.2 เข้าร่วมดำเนินการ ในส่วน กอ.มทบ.ควรสนับสนุนในด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติของหน่วยทหารที่เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ตามคำสั่งของ ทภ.2
- ควรจัดทำแผนวทบรรเทาสาธารณภัยของ มทบ.ประกอบแผนบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัดตั้งแต่ยามปกติ ตลอดจนมีการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกปี
- ควรมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสมรวดเร็วทันเวลา เพื่อสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องแก่พี่น้องประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ เป็นการจำกัดความเสียหาย คลี่คลายความขัดแย้ง และขยายผลแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจของหน่วย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กองทัพบก ให้เป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธาของประชาชน
- จัดทำใบประกาศเกียรติคุณแก่หน่วยงานราชการและจิตอาสาที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สร้างความภาคภูมิใจ และแรงจูงใจในการทำความดีเพื่อส่วนร่วมต่อไป

ยุทธโปกรณ์สำคัญ

เรือพลังลม (AIR BOAT)

เรือ COMOS รุ่น CB - 10

ประเภท : เรือพลาสติก

ขนาด กว้างxยาวxสูง : 163X517X75 ซม.

ขนาดบรรทุก : 8 - 10 คน

น้ำหนัก : 165.9 กิโลกรัม

รายละเอียด : ทรงเรือท้องแบน - ท้ายตัด - ภายในฉีดโฟม

เครื่องยนต์ DAIHATSU รุ่น EF-66q

แบบ: 3 สูบ แถวเรียง 4 จังหวะ ระบายความร้อนด้วยน้ำ

ปริมาตรสุทธิ : 660 CC.

แรงม้าสูงสุด : 58 แรงม้า

ระบบจ่ายเชื้อเพลิง : คาร์บูเรเตอร์

น้ำมันเชื้อเพลิง : เบนซิน 91

อัตราสิ้นเปลือง : 5 ลิตร/ชม.

เรือยาง

ประเภท : เรือยางท้องพับได้หรือท้องอ่อน

ขนาด กว้าง x ยาว x สูง : 470x193x75 ซม.

ขนาดบรรทุก : 7 - 9 คน

น้ำหนัก : 125.2 กิโลกรัม

รายละเอียด : แบบแผ่นกระดานแข็ง แบบแผ่นคอมโพสิต

ม้วนได้ และแบบพื้นเบาเคลม

แรงม้า : 40 แรงม้า

ระบบจ่ายเชื้อเพลิง : คาร์บูเรเตอร์

น้ำมันเชื้อเพลิง : เบนซิน 91

อัตราสิ้นเปลือง : 3 ลิตร/ชม.

เรืออเมริกัน

(American Airboat)

ประเภท : เรือลูมิเนีย

ขนาด กว้างxยาว : 250X550 ซม.

ขนาดบรรทุก : 5 คน

เครื่องยนต์ LAVITATOR รุ่น 6000 HD

แบบ: V 8 (8 สูบ) ระบายความร้อนด้วยน้ำ

ปริมาตรสุทธิ : 6,000 CC.

แรงม้าสูงสุด : 450 แรงม้า ที่ 5,600 รอบ

ระบบจ่ายเชื้อเพลิง : หัวฉีด EFI

น้ำมันเชื้อเพลิง : เบนซิน 95

ขนาดบรรจุถังน้ำมันเชื้อเพลิง : 200 ลิตร

อัตราสิ้นเปลือง : 50 ลิตร/ชม.

โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ อันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านโคกก่อง ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติความเป็นมา

เนื่องในวโรกาส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2535 นั้น พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินมายังโรงเรียนบ้านโคกก่อง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ในการเสด็จ ครั้งนั้นส่วนราชการได้คัดเลือกราษฎรที่ยากจนจากบ้านโคกก่องและบ้านใกล้เคียงเพื่อขอพระราชทานเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถึงความเดือดร้อนเพราะพื้นที่บ้านโคกก่องประสบปัญหาความแห้งแล้งฝนไม่ตก การเพาะปลูกไม่ได้ผลราษฎรมีรายได้น้อยทำให้เกิดปัญหาความยากจน พระองค์ทรงมีความห่วงใยในความเป็นอยู่ของราษฎร จึงพระราชทานความช่วยเหลือ โดยพระราชทานเงินให้ประกอบอาชีพเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว และมีพระราชเสาวนีย์ให้นำไปเป็นทุนปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม และทรงรับราษฎรเข้าเป็นสมาชิก มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในพระองค์ต่อไป

เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 2 ส่วนแยก 1 ได้มีคำสั่งให้จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด ติดตามผลการดำเนินการของราษฎรตามพระราชเสาวนีย์ดังกล่าว เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537 เป็นต้นมาและได้มีราษฎรบ้านโคกก่องประสงค์ขอบริจาคที่ดินให้เป็นที่สร้างโครงการ ส่งเสริมศิลปาชีพบ้านโคกก่อง จำนวน 2 ราย รวมที่ดิน จำนวน 10 ไร่ 2 งาน 36 ตารางวา

ต่อมา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 2 ได้ออกคำสั่ง กอ.รมน.ภาค 2 ที่ 029/ 2537 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2538 ให้กองพลพัฒนาที่ 2 รับผิดชอบ เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2538 กรมพัฒนาที่ 2 ได้จัดชุดปฏิบัติการ รับผิดชอบโครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านโคกก่อง เป็นต้นมา

2. โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำพี้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติความเป็นมา

เพื่อให้ราษฎรที่มีฐานะยากจนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากงานที่ทำอยู่ มีเงินส่งให้บุตรหลานได้มีโอกาสได้มีการศึกษาที่สูงขึ้นและไม่ค่อยอพยพไปทำงานต่างถิ่น เป็นการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นไม่ให้สูญหาย ถ่ายทอดให้ลูกหลานได้เรียนรู้และคงอยู่กับท้องถิ่น เป็นการฟื้นฟู บูรณะ ป้องกัน ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาสมดุลนิเวศน์ ที่จะอำนวยประโยชน์แก่สังคมโดยรวม ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างยั่งยืนตลอดไป

ท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ได้ดำเนินการก่อตั้งกลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านกำพี้ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 12 ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2516 และได้กรุณารับราษฎรบ้านกำพี้เข้าเป็นสมาชิกทอผ้าไหม ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในครั้งนั้นด้วย เมื่อทอผ้าไหมเสร็จนำส่งคณะกรรมการกลุ่มทอผ้าไหม รวบรวมส่งจำหน่ายสวนจิตรลดา (กรส.) และบางส่วนส่งจำหน่ายในพื้นที่

เนื่องในวโรกาส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เมื่อเดือน พฤศจิกายน 2543 นั้น พระองค์ได้เสด็จฯ เยี่ยมพสกนิกรในพื้นที่ต่างๆ ภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 ทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหม และราษฎรบ้านกำพี้ ในครั้งนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาคัดเลือกราษฎรที่ยากจนจากบ้านกำพี้และหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อขอพระราชทานเข้าเฝ้าฯ พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรดังกล่าวเข้าเฝ้าฯ ทรงทราบถึงความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากปัญหาการประกอบอาชีพ ซึ่งพื้นที่บริเวณบ้านกำพี้ และหมู่บ้านใกล้เคียงจะประสบปัญหาความแห้งแล้ง การเพาะปลูกไม่ได้ผลเท่าที่ควรราษฎรมีรายได้น้อย จึงทำให้เกิดปัญหาความยากจนตามมา พระองค์ฯ ทรงมีความห่วงใยในความเป็นอยู่ของราษฎร จึงทรงพระราชทานความช่วยเหลือ โดยพระราชทานเงินในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัว และทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้นำ ไป

เป็นทุนในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และทรงรับเข้าเป็นสมาชิกทอผ้าไหมตามโครงการส่งเสริมศิลปาชีพในพระองค์ฯ ต่อไป

เพื่อสนองพระราชดำริดังกล่าว กองทัพอากาศที่ 2 โดย กองพลพัฒนาที่ 2 ได้หารือกับท่านผู้หญิง จรุงจิตต์ ทีชะระ รองราชเลขาธิการ ในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2543 เพื่อเปลี่ยนจากกลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้ เป็นโครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำพี้ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และขอให้ชุดประสานงานประจำพื้นที่ประจำโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ บ้านโคกก่อ ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เข้าดูแลจัดระเบียบกิจกรรมผ้าไหม และจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้ ต่อมาเนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าไปดูแล เช่น การเดินทาง (70 ก.ม.) การจัดเจ้าหน้าที่และงานธุรการต่างๆ ทำให้ขาดการต่อเนื่องในการดูแล กองพลพัฒนาที่ 2 จึงได้พิจารณาจัดประชุม ประสานงานประจำพื้นที่ จากที่ตั้งปกติเพิ่มเติม ทดลองเข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2544

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 กองพลพัฒนาที่ 2 ได้จัดผู้แทนหน่วยเข้าพบท่านผู้หญิง จรุงจิตต์ ทีชะระ รองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เข้ารายงานผลการปฏิบัติงาน และขอความเห็นชอบในการจัดชุดประสานงานประจำพื้นที่ เข้าดูแล ซึ่งท่านผู้หญิงฯ เห็นชอบด้วย จึงขอให้กองพลพัฒนาที่ 2 พิจารณาจัดกำลังเข้าปฏิบัติงาน โดยกองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (กรส.) จะสนับสนุนเบี้ยเลี้ยงและค่าใช้จ่ายในลักษณะเดียวกับชุดประสานงานประจำพื้นที่โครงการฯ อื่นๆ (เบิกทุก 3 เดือน ไม่ต้องของบประมาณกองทัพบก) มีระยะเวลาปฏิบัติขั้นต้น 1 ปี และเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2544 กรส. ได้อนุมัติให้คงเจ้าหน้าที่ชุดประสานงานประจำพื้นที่เข้ามาดำเนินงานตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดหน่วยของกองทุนพัฒนาที่ 2

ใช้อัตราการจัดและยุทธโศปกรณ์ หมายเลข 41 -15 ลงวันที่ 26 เมษายน 2536 ประกอบด้วย กองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการกองทุนพัฒนา และ 3 กองร้อยพัฒนา กองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการกองทุนพัฒนา ใช้อัตราการจัดและยุทธโศปกรณ์หมายเลข 41 - 16 ประกอบด้วยกองบังคับการกองทุน และกองร้อยกองบังคับการ กองร้อยพัฒนา ใช้อัตราการจัดและยุทธโศปกรณ์หมายเลข 41 - 17 ประกอบด้วย กองบังคับการกองร้อย, 3 หมวดพัฒนา, 1 หมวดสนับสนุน ซึ่งแต่ละหมวดจะมีการจัดและหน้าที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้หมวดพัฒนาที่ 1 ประกอบด้วย กองบังคับการหมวด ชุดมวลชนสัมพันธ์และส่งเสริมการปกครอง ชุดสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม และชุดการศึกษาและวัฒนธรรม หมวดพัฒนาที่ 2 ประกอบด้วย กองบังคับการหมวด ชุดบริหารการพัฒนาและเกษตรอุตสาหกรรม ชุดสัตวแพทย์ และชุดการเกษตรและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม หมวดพัฒนาที่ 3 ประกอบด้วย กองบังคับการหมวด ชุดช่างเครื่องยนต์ ชุดช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และชุดช่างฝีมือทั่วไป หมวดสนับสนุน ประกอบด้วย กองบังคับการหมวด หมู่ยานยนต์และซ่อมบำรุง หมู่สุทกรรม หมู่สื่อสาร และหมู่เสนารักษ์

วิเคราะห์การปฏิบัติงานของหน่วยระดับผู้ปฏิบัติงาน (กองร้อยพัฒนา) หลังจากที่ได้รับมอบภารกิจ บังคับกองร้อยพัฒนา ได้รับมอบภารกิจ ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยการปฏิบัติการจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ส่งเสริมความเข้าใจ รับทราบปัญหา และความต้องการของประชาชน แบ่งการปฏิบัติออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 1 การเตรียมการ เป็นการฝึกแบบรวมการในที่ตั้งปกติ ให้กำลังพลได้มีพื้นฐานความรู้ในวิชาทั่วไปของทหาร และความรู้ทั่วไปในงานพัฒนา ประสานการปฏิบัติกับผู้นำท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ เตรียมการสืบสภาพ สืบหาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ และข้อมูลด้านประชากร

ชั้นที่ 2 ปฏิบัติการ ผู้บังคับกองร้อยนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนและสั่งการ ให้กับหมวดพัฒนาได้รับทราบถึง ข่าวสาร สถานการณ์ แนวทางการปฏิบัติ แล้วดำเนินการเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ เข้าสู่พื้นที่เป้าหมายตามที่ผู้บังคับกองพันได้มอบหมาย โดยแบ่งภารกิจให้กับหมวดพัฒนา เข้าพัฒนา ให้ความช่วยเหลือประชาชน โดยร่วมกับผู้นำท้องถิ่น

ในพื้นที่เข้าร่วมปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนได้ตามความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนได้ถูกต้อง

การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละหมวดมีดังนี้ หมวดพัฒนาที่ 1 ทำหน้าที่ การช่วยเหลือประชาชน ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน ด้านการเมือง การปกครอง สังคมจิตวิทยา และการบริการ สาธารณสุข ปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย เข้าใจถึงความหมายของการพัฒนาการทำสงครามกับความยากจน นโยบายการทหาร เกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ หน่วยงานหลักในการพัฒนาของกองทัพบก การพัฒนาการทหาร การเมือง เศรษฐกิจและสังคม และนโยบายช่วยเหลือประชาชน และการเกษตรของ กองทัพบก ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและผู้นำท้องถิ่น หาข้อมูลหมู่บ้าน สำรวจความต้องการของประชาชนตามความจำเป็นพื้นฐาน ทำแผนในการพัฒนา เช่น วัด โรงเรียน บ่อน้ำสาธารณะ ศาลาหมู่บ้าน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ และพัฒนาให้เกิดความสะอาด เรียบร้อยและสวยงามของหมู่บ้านเป้าหมาย ร่วมกับประชาชนในการพัฒนาในสิ่งที่ เป็น สาธารณประโยชน์หมู่บ้าน ให้บริการสาธารณสุข ประสานและสนับสนุนในการให้ การบริการประชาชน ประกอบด้วยชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์และส่งเสริมการปกครอง ชุดสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม และชุดการศึกษาและวัฒนธรรม หมวดพัฒนาที่ 2 ทำหน้าที่ การช่วยเหลือประชาชนด้วยการส่งเสริม สนับสนุน ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์จิตวิทยากร อบรม ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจแท้จริง และประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงนโยบายการช่วยเหลือ ประชาชน และนโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรของกองทัพบก ประสานงานกับส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องและผู้นำท้องถิ่น หาข้อมูลหมู่บ้านเป้าหมาย ความต้องการของประชาชน ประกอบด้วยชุดปฏิบัติ การบริหารการพัฒนาและเกษตรอุตสาหกรรม ชุดสัตวแพทย์ และชุดการเกษตรและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม หมวดพัฒนาที่ 3 ทำหน้าที่ การพัฒนา ด้านงานการช่าง และอบรมให้ราษฎรมีความรู้ในเรื่องช่างทั่วไป ปฏิบัติการจิตวิทยาและ ประชาสัมพันธ์ในเรื่อง ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก เชื่อมเหล็ก ให้ราษฎรที่มีความต้องการมีความรู้เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ในครอบครัว ตนเอง และในการช่วยเหลือผู้อื่นประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและผู้นำท้องถิ่น หาข้อมูลหมู่บ้านเป้าหมาย ความต้องการของประชาชน จิตวิทยากร อบรมให้กับราษฎร

ตามความต้องการในเรื่อง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก เชื่อมเหล็ก ประกอบด้วยชุดปฏิบัติการ ช่างเครื่องยนต์ ชุดช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และชุดช่างฝีมือทั่วไป หมวดสนับสนุน ทำหน้าที่ การส่งกำลังบำรุง ยานพาหนะ และการซ่อมบำรุง การเลี้ยงดูในสนาม การติดต่อสื่อสาร และการปฐมพยาบาลประกอบด้วย หมู่ยานยนต์ หมู่สุทกรรม หมู่สื่อสาร และหมู่เสนารักษ์

ขั้นที่ 3 การติดตามและประเมินผล กองร้อยพัฒนา สรุปผลการดำเนินการพัฒนา นำความต้องการของประชาชนที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือได้ จะดำเนินการประสานให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป

ดังนั้นการปฏิบัติงานของกองร้อยพัฒนาจึงเป็นการปฏิบัติงานร่วมกับผู้นำท้องถิ่นและส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำและให้บริการแก่ประชาชนตามภารกิจที่ได้รับมอบ พร้อมทั้งการปฏิบัติการทางจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกองพันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

